

gemeente
Zoetermeer

Gebiedsvisie Binnenstad
Evaluatie van de participatie over de
Luxemburglaan en Zuidflank Nederlandlaan

Gebiedsvisie Binnenstad

Evaluatie van de participatie over de Luxemburglaan en Zuidflank Nederlandlaan

juni 2023

opdrachtgever:
Projectenbureau

Désirée Kluyver

analyse en rapportage:
JaBo, Onderzoek & Statistiek

Bert Ploeger

inhoudsopgave

1	ONDERZOEKVERANTWOORDING	5
1.1	inleiding	5
1.2	onderzoekvragen	5
1.3	veldwerk en respons	6
1.4	deze rapportage	6
2	UITKOMSTEN	7
2.1	beschrijving van de respons	7
2.2	beoordeling van de opkomst	7
2.3	het gevoel gehoord te zijn	8
2.4	het nut van de bijeenkomsten	8
2.5	timing van het participatietraject	8
2.6	algemeen cijfer voor het participatietraject	8
	BIJLAGE I - VRAGENLIJST	9
	BIJLAGE II - TELLINGEN EN TOELICHTINGEN	19

1 onderzoekverantwoording

1.1 inleiding

In het najaar van 2022 is een aantal participatiebijeenkomsten georganiseerd met als onderwerp de gebiedsvisie voor de Luxemburglaan en omstreken, en de Zuidflank Nederlandlaan, beide in de Zoetermeerse binnenstad.

Algemeen doel van deze bijeenkomsten was inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en overige belanghebbenden de ruimte te geven mee te denken over de inrichting van de binnenstad. De bijeenkomsten (zie hieronder) waren uiteenlopend van karakter.

07-09-2022	startbijeenkomst in het Stadstheater;
20-09-2022	safari omgeving Nederlandlaan;
22-09-2022	safari omgeving Luxemburglaan;
19-10-2022	wereldcafé in lunchroom <i>Bij Daan</i> ;
09-11-2022	themabijeenkomst in <i>de Kapelaan</i> ;
23-11-2022	slotbijeenkomst in lunchroom <i>bij Daan</i> .

Bij een safari moet men zich een wandeling door het beoogde plangebied voorstellen, waarbij deelnemers de kans krijgen hun wensen en ideeën te bespreken.

Tijdens het wereldcafé werd de input die was opgehaald tijdens de startbijeenkomst en de twee safari's gebruikt om dieper in te gaan op de verschillende onderwerpen die in de gebiedsvisie voor de Luxemburglaan en Nederlandlaan worden opgenomen. Tijdens deze bijeenkomst konden deelnemers aan ronde tafels en in wisselende samenstelling ideeën en kennis met elkaar delen.

De safari's en het wereldcafé hebben drie thema's opgeleverd die in de themabijeenkomst op 9 november verder zijn uitgediept, in samenspraak met adviseurs van de gemeente. De drie thema's zijn: *verkeer en parkeren*; *voorzieningen voor jongeren*; *stedenbouwkundige uitwerking Luxemburglaan e.o.*

Tijdens de slotbijeenkomst is teruggekeken op de proef om met inbreng van de buurt te komen tot deelgebiedsvisies voor de Zuidflank Nederlandlaan en de Luxemburglaan en omgeving.

Voor de hierboven beschreven bijeenkomsten hebben zich (buiten de organisatoren, adviseurs en leden van de gemeenteraad) 71 personen aangemeld. Er is geen exacte registratie bijgehouden van de feitelijke deelname aan de bijeenkomsten door deze personen.

Onder deze groep (mogelijke) deelnemers is een beknopte online peiling gedaan naar de vraag hoe de participatie is verlopen.

1.2 onderzoeksvragen

Onderzocht is de beoordeling (door deelnemers) van de effectiviteit van de bijeenkomsten, in vragen over de timing, de opkomst, het gevoel gehoord te zijn, het uiteindelijke nut. Daarnaast had de peiling als doel deelnemers te werven voor een interview met vervolgvragen.

De vraagstelling in de peiling ging dus primair over de vorm, en niet over de inhoud van het participatietraject.

1.3 veldwerk en respons

De uitnodiging is verzonden naar 71 e-mailadressen van de personen die zich hadden aangemeld voor de bijeenkomsten. Door onvoorziene omstandigheden kon het veldwerk pas zo'n drie maanden na de laatste bijeenkomst van start gaan: op 16 maart 2023. Op 28 maart is een rappel verzonden. Men had tot 2 april de tijd om de vragen in te vullen.

respons

33 personen (46%) hebben de vragenlijst volledig ingevuld. Vier personen zijn tijdens het invullen afgehaakt. Eén mogelijke respondent is niet bereikt; de overigen (33 personen) zijn wel bereikt maar hebben de vragenlijst niet ingevuld. Een respons van 46% (afhakers niet meegerekend) is een acceptabele score.

1.4 deze rapportage

In hoofdstuk 2 wordt kort op de belangrijkste resultaten ingegaan, met een beschrijving van de respons (§ 2.1), in paragrafen over de vier onderzoeksvragen (opkomst, gevoel gehoord te zijn, nut, timing).

Plus een afsluitend paragraafje over de uiteindelijke beoordeling van het traject.

De twee bijlagen bevatten de vragenlijst (bijlage I) en de resultaten in tabelvorm (bijlage II); in deze tweede bijlage staan ook de toelichtingen die de respondenten bij hun antwoorden hebben gegeven: telkens wanneer een mening werd gevraagd bestond er in de enquête ruimte voor een toelichting.

2 uitkomsten

2.1 beschrijving van de respons

De tabellen [II-1](#) t/m [II-4](#) bevatten een beschrijving van de respons.

vanuit welke rol(len) heeft men zich aangemeld?

De meeste respondenten (33 van de 37, dat is 89%) hebben zich aangemeld omdat zij in de buurt wonen. Een kleiner deel (6 respondenten) vertegenwoordigt een (belangen)organisatie. Tussen deze beide groepen zit enige overlap. Aanmelding vanuit andere rollen komt nauwelijks voor.

redenen om zich aan te melden

Redenen om zich aan te melden zijn:

- de behoefte aan informatie (die reden geldt voor 80%);
- het uiten van zijn of haar zorgen (43%);
- het inbrengen van ideeën (37%).

deelname aan bijeenkomsten

De startbijeenkomst (53 deelnemers, afgezien van vertegenwoordigers van de gemeente) is bezocht door 27 respondenten (= 73% van de respons, en 51% van de deelnemers aan de bijeenkomst).

Het wereldcafé (29 deelnemers) is bezocht door 18 respondenten (= 49% van de respons, en 62% van de bezoekers van het wereldcafé).

De themabijeenkomst (30 deelnemers) is bezocht door 12 respondenten (= 32% van de respons, en 40% van de deelnemers aan de bijeenkomst).

De slotbijeenkomst (exact aantal deelnemers niet bekend) is bezocht door 16 respondenten (= 43% van de respons).

De safari's (Nederlandlaan: 7 deelnemers, Luxemburglaan: 13 deelnemers) hadden 4, respectievelijk 5 respondenten onder de deelnemers. Aan de beoordelingen van deze twee excursies moet, gezien dit kleine aantal respondenten, niet al te veel gewicht worden toegekend.

Er zijn 3 respondenten die géén van de bijeenkomsten hebben bezocht. Hun redenen: *geen tijd*, of *meende geen nuttige bijdrage te kunnen leveren*.

interview

9 respondenten hebben zich bereid verklaard zich te laten interviewen over het participatietraject (tabel [II-25](#)).

2.2 beoordeling van de opkomst

Uitkomsten van vragen over de opkomst bij de bijeenkomsten staan in de tabellen [II-5](#), [II-8](#), [II-11](#), [II-14](#), [II-17](#) en [II-20](#). De eventuele toelichtingen bij de antwoorden staan direct onder deze tabellen.

De startbijeenkomst, het wereldcafé, de themabijeenkomst en de slotbijeenkomst telden volgens de meeste respondenten voldoende deelnemers.

De safari Luxemburglaan telde volgens bijna alle deelnemende respondenten onvoldoende deelnemers.

Over de safari Nederlandlaan is geen uitspraak mogelijk.

2.3 **het gevoel gehoord te zijn**

Uitkomsten staan in de tabellen [II-6](#), [II-9](#), [II-12](#), [II-15](#), [II-18](#) en [II-21](#). De eventuele toelichtingen bij de antwoorden staan direct onder deze tabellen.

Een minderheid van de respondenten voelde zich tijdens de startbijeenkomst gehoord. Ruim een derde deel (10 respondenten) oordeelt neutraal; nog eens een derde deel oordeelt negatief: d.w.z.: oneens of helemaal oneens met de uitspraak dat men zich gehoord voelde. Enkele toelichtingen laten zien dat emoties onder het publiek aan dat gevoel bijdroegen, terwijl er achteraf wel ruimte voor gesprek was.

Over de beide safari's is, gezien de kleine aantallen respondenten, niet veel te zeggen.

Over gehoord worden tijdens het wereldcafé, de themabijeenkomst en de slotbijeenkomst oordeelt men overwegend positief of neutraal.

2.4 **het nut van de bijeenkomsten**

Uitkomsten staan in de tabellen [II-7](#), [II-10](#), [II-13](#), [II-16](#), [II-19](#) en [II-22](#). De eventuele toelichtingen bij de antwoorden staan direct onder deze tabellen.

De tijd die men in de startbijeenkomst heeft gestoken wordt door een meerderheid als *nuttig besteed* ervaren.

Dat geldt niet voor de safari Nederlandlaan (met tweemaal het antwoord *helemaal mee oneens*, en tweemaal *geen mening*). Onder de vijf deelnemers aan de safari Luxemburglaan lopen de meningen uiteen.

Over de bestede tijd in het wereldcafé, de themabijeenkomst en de slotbijeenkomst oordeelt men overwegend positief of neutraal.

2.5 **timing van het participatietraject**

De beoordeling van de timing is niet per afzonderlijke bijeenkomst gevraagd, omdat het hier gaat om het participatietraject als geheel. Zie voor de resultaten tabel [II-23](#).

De grootste groep respondenten acht de timing van het traject *goed*: 15 personen, dat is 41%.

7 respondenten (19%) menen dat de bijeenkomsten *te vroeg* kwamen.

9 respondenten (24%) menen dat de bijeenkomsten *te laat* kwamen. Dit laatste antwoord heeft enkele gedetailleerde, kritische reacties opgeleverd, met als strekking dat er in eerdere stadia besluiten zijn genomen zonder voorafgaande participatie. In de desbetreffende antwoorden wordt enkele keren gerefereerd aan de manier waarop de kavelpaspoorten voor projecten zijn vastgesteld.

2.6 **algemeen cijfer voor het participatietraject**

Van de 37 respondenten hebben er 32 het participatietraject met een cijfer beoordeeld (tabel [II-24](#)).

6 respondenten geven een onvoldoende waarderingscijfer: een 1, een 4 of een 5.

De overige 26 respondenten geven voldoende tot goede waarderingscijfers (cijfers tussen 6 en 9). Het gemiddelde cijfer komt uit op een **6,5**.

Toelichtingen bij de gegeven cijfers staan in een overzicht op p.28 en verder.

In hetzelfde overzicht staan ook suggesties voor latere participatietrajecten.

Die suggesties behelzen onder andere: *duidelijke verwachtingen scheppen*, een *onafhankelijk voorzitterschap*, *luisteren*, en *vroegtijdig informeren / overleggen*.

BIJLAGE I vragenlijst

participatie gebiedsvisie binnenstad - evaluatie

In de afgelopen maanden was u betrokken bij de participatie over de gebiedsvisie Luxemburglaan e.o. en Zuidflank Nederlandlaan. Het verslag van deze bijeenkomsten is u in januari toegestuurd. Recent hebt u de deelgebiedsvisie ontvangen.

Omdat het een proeftraject is willen wij graag uw mening horen over hoe de participatie is verlopen (de organisatie van de bijeenkomsten, uw gevoel wel of niet gehoord te zijn etc.).

De vragen gaan over de bijeenkomsten zelf, dus niet over de inhoud van de deelgebiedsvisie. Uw antwoorden worden vertrouwelijk behandeld: de rapportage zal niet te herleiden zijn tot individuele respondenten.

Vanuit welke rol(en) hebt u zich aangemeld voor dit participatietraject? (meer antwoorden mogelijk)

- ik woon in de buurt
- ik werk in de buurt
- ik kom er vaak
- ik vertegenwoordig een (belangen)organisatie
- anders, namelijk:

Aan welke van de volgende onderdelen van dit participatietraject hebt u deelgenomen?

- woensdag 7 september - startbijeenkomst in het *Stadstheater*
- dinsdag 20 september - safari in de omgeving van de Nederlandlaan
- donderdag 22 september - safari in de omgeving van de Luxemburglaan
- woensdag 19 oktober - wereldcafé in lunchroom *Bij Daan*
- woensdag 9 november - themabijeenkomst in *De Kapelaan*
- woensdag 23 november - slotbijeenkomst in lunchroom *Bij Daan*
- geen van deze bijeenkomsten
- dat weet ik niet meer

De onderstaande vraag is alleen voorgelegd bij het antwoord *geen van deze bijeenkomsten* op de voorgaande vraag:

**U bent niet bij de bijeenkomsten van het participatietraject geweest.
Mogen we vragen waarom niet? (meer antwoorden mogelijk)**

- geen tijd / verhinderd
- te weinig informatie over tijdstip en locatie van de bijeenkomst(en)
- slechte bereikbaarheid / toegankelijkheid van de locatie(s)
- de Nederlandse taal is moeilijk voor mij
- ik dacht dat ik geen nuttige bijdrage zou kunnen leveren
- was het vergeten
- had er geen zin in
- anders, namelijk:

Na het antwoord op deze vraag worden alle vragen over bijgewoonde bijeenkomsten overgeslagen.

vragen / uitspraken

Hierna volgen enkele vragen / uitspraken over de bijeenkomsten die u hebt bijgewoond: drie per bijeenkomst. Bij elke vraag kunt u, als u dat wilt, het gekozen antwoord toelichten. Maar u kunt ook zonder toelichting door naar de volgende vraag.

De vragen op de volgende zes bladzijden worden selectief aan de respondenten voorgelegd: zij krijgen alleen de vragen over de bijeenkomsten te zien die zij zelf hebben bijgewoond.

Al deze vragen bieden technisch een mogelijkheid tot toelichting (die mogelijkheid wordt hier niet getoond).

gemeente
Zoetermeer

Wat vond u van het aantal deelnemers aan de startbijeenkomst in het *Stadstheater* (op 7 september)?

te weinig	voldoende	te veel	geen mening / weet ik niet meer
1	2	3	?

gemeente
Zoetermeer

Ik voelde me tijdens de startbijeenkomst gehoord door de gemeente.

helemaal mee eens	mee eens	niet eens, niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	geen mening
1	2	3	4	5	?

gemeente
Zoetermeer

De tijd die ik in de startbijeenkomst heb gestoken was nuttig besteed.

helemaal mee eens	mee eens	niet eens, niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	geen mening
1	2	3	4	5	?

Wat vond u van het aantal deelnemers aan de safari Nederlandlaan (20 september)?

te weinig	voldoende	te veel	geen mening / weet ik niet meer
1	2	3	?

Ik voelde me tijdens de safari Nederlandlaan gehoord door de gemeente.

helemaal mee eens	mee eens	niet eens, niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	geen mening
1	2	3	4	5	?

De tijd die ik in de safari Nederlandlaan heb gestoken was nuttig besteed.

helemaal mee eens	mee eens	niet eens, niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	geen mening
1	2	3	4	5	?

Wat vond u van het aantal deelnemers aan de safari Luxemburglaan (22 september)?

te weinig	voldoende	te veel	geen mening / weet ik niet meer
1	2	3	?

Ik voelde me tijdens de safari Luxemburglaan gehoord door de gemeente.

helemaal mee eens	mee eens	niet eens, niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	geen mening
1	2	3	4	5	?

De tijd die ik in de safari Luxemburglaan heb gestoken was nuttig besteed.

helemaal mee eens	mee eens	niet eens, niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	geen mening
1	2	3	4	5	?

Wat vond u van het aantal deelnemers aan het wereldcafé in lunchroom *Bij Daan* (19 oktober)?

te weinig	voldoende	te veel	geen mening / weet ik niet meer
1	2	3	?

Ik voelde me in het wereldcafé gehoord door de gemeente.

helemaal mee eens	mee eens	niet eens, niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	geen mening
1	2	3	4	5	?

De tijd die ik heb gestoken in het wereldcafé was nuttig besteed.

helemaal mee eens	mee eens	niet eens, niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	geen mening
1	2	3	4	5	?

gemeente
Zoetermeer

Wat vond u van het aantal deelnemers aan de themabijeenkomst in *De Kapelaan* (9 november)?

te weinig	voldoende	te veel	geen mening / weet ik niet meer
1	2	3	?

gemeente
Zoetermeer

Ik voelde me tijdens de themabijeenkomst gehoord door de gemeente.

helemaal mee eens	mee eens	niet eens, niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	geen mening
1	2	3	4	5	?

gemeente
Zoetermeer

De tijd die ik heb gestoken in de themabijeenkomst was nuttig besteed.

helemaal mee eens	mee eens	niet eens, niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	geen mening
1	2	3	4	5	?

Wat vond u van het aantal deelnemers aan de slotbijeenkomst in lunchroom *Bij Daan* (23 november)?

te weinig	voldoende	te veel	geen mening / weet ik niet meer
1	2	3	?

Ik voelde me tijdens de slotbijeenkomst gehoord door de gemeente.

helemaal mee eens	mee eens	niet eens, niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	geen mening
1	2	3	4	5	?

De tijd die ik heb gestoken in het bijwonen van de slotbijeenkomst was nuttig besteed.

helemaal mee eens	mee eens	niet eens, niet oneens	mee oneens	helemaal mee oneens	geen mening
1	2	3	4	5	?

Vanaf dit punt worden de vragen voorgelegd aan alle respondenten

Wat vindt u van de timing van dit participatietraject?

- kwam voor mij te vroeg: ik reageer liever op een meer concreet voorstel
- was voor mij precies goed: ik wilde graag meedenken in dit vroege stadium
- kwam voor mij te laat: ik had liever nog eerder betrokken willen worden
- anders, namelijk:

Wilt u uw antwoord toelichten?

(0/4000)

Alles overziend: welk rapportcijfer geeft u aan dit participatietraject?

zeer laag

zeer hoog

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	?
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	---

Wilt u uw antwoord toelichten?

(0/4000)

Uw eventuele verdere suggesties:

(0/4000)

Tot slot: mogen we u uitnodigen voor een interview over dit participatietraject?

- nee, dankjewel
- ja (vul dan hieronder uw naam en e-mailadres in)
Deze gegevens gebruiken we enkel voor correspondentie over het interview. We vragen ernaar omdat de gegevens die we bij de verzending van de vragenlijst hebben gebruikt, niet worden bewaard in het databestand met uw antwoorden.

uw naam:

uw e-mailadres:

Hartelijk dank voor uw antwoorden!

We gaan ermee aan de slag.

BIJLAGE II tellingen en toelichtingen

tabel II-1 *Vanuit welke rol(len) heeft de respondent zich aangemeld? - meer antwoorden mogelijk*

	aantal	procent
woont in de buurt	33	89,2
werkt in de buurt	1	2,7
komt er vaak	2	5,4
vertegenwoordigt een (belangen)organisatie	6	16,2
anders *	1	2,7
totaal respondenten	37	100,0

* *andere rol van de respondent:*

Ik was er aanwezig namens VAC Zoetermeer, Vrijwillige Advies Commissie voor Woningbouw en Woonomgeving.

tabel II-2 *Reden(en) voor aanmelding voor participatiebijeenkomsten - meer antwoorden mogelijk*

	aantal	procent
Ik wilde informatie krijgen	28	75,7
Ik wilde mijn mening en ideeën inbrengen	13	35,1
Ik wilde mijn zorgen uiten	15	40,5
anders *	1	2,7
niet geantwoord	2	5,4
totaal respondenten	37	100,0

* *andere reden voor aanmelding:*

Ik wil ook graag voor de appartementen in aanmerking komen.

tabel II-3 *bijgewoonde bijeenkomsten - meer antwoorden mogelijk*

	aantal	procent
woensdag 07-09 - startbijeenkomst in het Stadstheater	27	73,0
dinsdag 20-09 september - safari omgeving Nederlandlaan	4	10,8
donderdag 22-09 - safari omgeving Luxemburglaan	5	13,5
woensdag 19-10 - wereldcafé in lunchroom <i>Bij Daan</i>	18	48,6
woensdag 9-11 - themabijeenkomst in <i>De Kapelaan</i>	12	32,4
woensdag 23-11 - slotbijeenkomst in lunchroom <i>Bij Daan</i>	16	43,2
geen van deze bijeenkomsten	3	8,1
weet niet meer	-	-
niet geantwoord	3	8,1
totaal respondenten	37	100,0

tabel II-4 *waarom geen bijeenkomsten bijgewoond? - meer antwoorden mogelijk*

	aantal	procent
geen tijd / verhinderd	1	33,3
te weinig informatie over tijdstip en locatie van de bijeenkomst(en)	-	-
slechte bereikbaarheid / toegankelijkheid van de locatie(s)	-	-
de Nederlandse taal is moeilijk voor mij	-	-
ik dacht dat ik geen nuttige bijdrage zou kunnen leveren	2	66,7
was het vergeten	-	-
had er geen zin in	-	-
anders	-	-
totaal (geen bijeenkomsten bijgewoond)	3	100,0

tabel II-5 *mening over het aantal deelnemers aan de startbijeenkomst in het Stadstheater (op 7 september)*

	aantal	procent	procent (geldig)
te weinig	6	16,2	22,2
voldoende	18	48,6	66,7
te veel	1	2,7	3,7
geen mening / weet ik niet meer	2	5,4	7,4
subtotaal (deelnemers startbijeenkomst)	27	73,0	100,0
niet van toepassing	10	27,0	
totaal	37	100,0	

toelichting bij de mening over het aantal deelnemers op 7 september

te weinig	Het verbaast me dat er zo weinig interesse is.
te weinig	Ik vond het jammer. Er waren hele hoop mensen die het er niet mee eens zijn . Maar jullie doen toch alles wat jullie al beslist hebben. Dit was alleen maar dat jullie laten blijken ons te hebben geïnformeerd .
voldoende	Dit was een informatieavond. Hoewel het anders liep, een avond om te luisteren en na afloop te discussiëren.
voldoende	Er waren genoeg mensen die hun mening gaven over de startende bouwprojecten.
voldoende	Het viel me op dat er veel belangstelling voor was.
voldoende	Op een gegeven moment liepen er wel een paar boos weg.

tabel II-6 *reacties op de uitspraak: "Ik voelde me tijdens de startbijeenkomst gehoord door de gemeente."*

	aantal	procent	procent (geldig)
helemaal mee eens	1	2,7	3,7
mee eens	5	13,5	18,5
niet eens, niet oneens	10	27,0	37,0
mee oneens	5	13,5	18,5
helemaal mee oneens	4	10,8	14,8
geen mening	2	5,4	7,4
subtotaal (deelnemers startbijeenkomst)	27	73,0	100,0
niet van toepassing	10	27,0	
totaal	37	100,0	

toelichtingen bij de uitspraak over wel of niet gehoord worden (op 7 september)

mee eens	Persoonlijk heb ik niets gezegd, maar mijn burens wel. Er was wat onvrede. Na afloop kon je in de foyer nog wel doorpraten.
niet eens, niet oneens	De scope was te ruim waardoor er te veel meningen waren. Daardoor was m.i. de aanwezigheid van de wethouder ook minder serieus te nemen.
niet eens, niet oneens	Er waren veel personen met oud zeer over vorige besluitvorming.
niet eens, niet oneens	Het was informatief.
mee oneens	Er was veel emotie in de zaal, hierdoor was er weinig ruimte voor inhoud.
mee oneens	Je kon niet echt je mening kwijt, wel na afloop tijdens een interview.
helemaal mee oneens	De wethouder ratelde maar door over de kaders van de gebiedsvisie en ging helemaal niet in op commentaren vanuit het publiek.
helemaal mee oneens	Nee, totaal niet, we werden niet gehoord.
geen mening	Wat ik me nog herinner was een goede inleiding en goede informatieborden in de hal.

tabel II-7 *reacties op de uitspraak: "De tijd die ik in de startbijeenkomst heb gestoken was nuttig besteed."*

	aantal	procent	procent (geldig)
helemaal mee eens	3	8,1	11,1
mee eens	14	37,8	51,9
niet eens, niet oneens	4	10,8	14,8
mee oneens	2	5,4	7,4
helemaal mee oneens	2	5,4	7,4
geen mening	2	5,4	7,4
subtotaal (deelnemers startbijeenkomst)	27	73,0	100,0
niet van toepassing	10	27,0	
totaal	37	100,0	

toelichtingen nut tijdsbesteding op 7 september

helemaal mee eens	Ik kreeg genoeg informatie en de vragen die door mijn omgeving gesteld werden, werden ook gehoord en zo goed mogelijk beantwoord.
mee eens	Informatie was fijn. Ook het feit dat ik daarna op de hoogte werd gehouden per mail was erg waardevol.
mee eens	Prima zo!
geen mening	Jullie hebben alles al beslist.

tabel II-8 *mening over het aantal deelnemers aan de safari Nederlandlaan (op 20 september)*

	aantal	procent	procent (geldig)
te weinig	1	2,7	25,0
voldoende	-	-	-
te veel	1	2,7	25,0
geen mening / weet ik niet meer	2	5,4	50,0
subtotaal (deelnemers safari Nederlandlaan)	4	10,8	100,0
niet van toepassing	33	89,2	
totaal	37	100,0	

tabel II-9 *reacties op de uitspraak: "Ik voelde me tijdens de safari Nederlandlaan gehoord door de gemeente"*

	aantal	procent	procent (geldig)
helemaal mee eens	-	-	-
mee eens	1	2,7	25,0
niet eens, niet oneens	-	-	-
mee oneens	-	-	-
helemaal mee oneens	1	2,7	25,0
geen mening	2	5,4	50,0
subtotaal (deelnemers safari Nederlandlaan)	4	10,8	100,0
niet van toepassing	33	89,2	
totaal	37	100,0	

toelichting bij de uitspraak over wel of niet gehoord worden (op 20 september)

geen mening	Wij bewoners van de omgeving voelen ons niet gehoord.
-------------	---

tabel II-10 *reacties op de uitspraak: "De tijd die ik in de safari Nederlandlaan heb gestoken was nuttig besteed."*

	aantal	procent	procent (geldig)
helemaal mee eens	-	-	-
mee eens	-	-	-
niet eens, niet oneens	-	-	-
mee oneens	-	-	-
helemaal mee oneens	2	5,4	50,0
geen mening	2	5,4	50,0
subtotaal (deelnemers safari Nederlandlaan)	4	10,8	100,0
niet van toepassing	33	89,2	
totaal	37	100,0	

tabel II-11 *mening over het aantal deelnemers aan de safari Luxemburglaan (op 22 september)*

	aantal	procent	procent (geldig)
te weinig	4	10,8	80,0
voldoende	-	-	-
te veel	-	-	-
geen mening / weet ik niet meer	1	2,7	20,0
subtotaal (deelnemers safari Luxemburglaan)	5	13,5	100,0
niet van toepassing	32	86,5	
totaal	37	100,0	

toelichting bij de mening over het aantal deelnemers op 22 september

te weinig	Er waren meer gemeenteambtenaren en beheerders van de passage aanwezig.
-----------	---

tabel II-12 *reacties op de uitspraak: "Ik voelde me tijdens de safari Luxemburglaan gehoord door de gemeente"*

	aantal	procent	procent (geldig)
helemaal mee eens	-	-	-
mee eens	1	2,7	20,0
niet eens, niet oneens	2	5,4	40,0
mee oneens	1	2,7	20,0
helemaal mee oneens	1	2,7	20,0
geen mening	-	-	-
subtotaal (deelnemers safari Luxemburglaan)	5	13,5	100,0
niet van toepassing	32	86,5	
totaal	37	100,0	

toelichting bij de uitspraak over wel of niet gehoord worden (op 22 september)

niet eens, niet oneens	Resultaten zullen dat uitwijzen.
helemaal mee oneens	Nee niet gehoord.

tabel II-13 reacties op de uitspraak: "De tijd die ik in de safari Luxemburglaan heb gestoken was nuttig besteed."

	aantal	procent	procent (geldig)
helemaal mee eens	1	2,7	20,0
mee eens	1	2,7	20,0
niet eens, niet oneens	2	5,4	40,0
mee oneens	-	-	-
helemaal mee oneens	1	2,7	20,0
geen mening	-	-	-
subtotaal (deelnemers safari Luxemburglaan)	5	13,5	100,0
niet van toepassing	32	86,5	
totaal	37	100,0	

toelichtingen nut tijdsbesteding op 22 september

helemaal mee oneens	Jammer.
---------------------	---------

tabel II-14 mening over het aantal deelnemers aan het wereldcafé in lunchroom Bij Daan (op 19 oktober)

	aantal	procent	procent (geldig)
te weinig	3	8,1	16,7
voldoende	12	32,4	66,7
te veel	1	2,7	5,6
geen mening / weet ik niet meer	2	5,4	11,1
subtotaal (deelnemers wereldcafé)	18	48,6	100,0
niet van toepassing	19	51,4	
totaal	37	100,0	

toelichtingen bij de mening over het aantal deelnemers op 19 oktober

te weinig	Ik had op meer deelnemers uit mijn eigen omgeving gerekend. Ook omdat ik het verloop van de avond en de verslagen steeds met hen had gedeeld.
voldoende	Er waren genoeg mensen om de verschillende tafels (groepen) te bemannen.
voldoende	Het had misschien nog iets meer mogen zijn.
voldoende	Hier was de opkomst groter, maar de buurt was niet ruim vertegenwoordigd uit de diverse appartementencomplexen.
voldoende	Voor wat betreft de Luxemburglaan e.o. waren er aardig wat mensen gekomen.

tabel II-15 reacties op de uitspraak: "Ik voelde me tijdens het wereldcafé gehoord door de gemeente"

	aantal	procent	procent (geldig)
helemaal mee eens	1	2,7	5,6
mee eens	6	16,2	33,3
niet eens, niet oneens	7	18,9	38,9
mee oneens	1	2,7	5,6
helemaal mee oneens	-	-	-
geen mening	3	8,1	16,7
subtotaal (deelnemers wereldcafé)	18	48,6	100,0
niet van toepassing	19	51,4	
totaal	37	100,0	

toelichtingen bij de uitspraak over wel of niet gehoord worden (op 19 oktober)

mee eens	Er werd steeds zorgvuldig genoteerd wat er was gezegd. Dat bleek ook uit de verslagen.
mee eens	In ieder geval iets meer aandacht voor de zorgen van de omwonenden dan in het Stadstheater.
mee eens	We werden in groepen verdeeld en konden daardoor per onderwerp aardig meepraten.
niet eens, niet oneens	Er werden geen toezeggingen gedaan. Het was meer een inventarisatie.

niet eens, niet oneens	Is lastig te omschrijven. De gemeente doet z'n best om een goede planning en strategie te bepalen die heel anders is dan de gedachte van de bewoners. Dat er gebouwd moet worden, oké. Maar het de wijze waarop, en dan vooral de hoogte, scheidt veel onbehagen bij de bewoners die zich absoluut niet begrepen voelen door de gemeente. Vooral het bijna achteloos oprekken van bouwhoogtes leidt tot zeer verontwaardigde reacties die m.i. niet worden begrepen door de gemeente.
niet eens, niet oneens	Met name over de te nemen verkeersmaatregelen werden we niet echt gehoord.
niet eens, niet oneens	Nogmaals: de praktijk zal het uitwijzen.
mee oneens	Het was gezellig, maar ik heb niet het idee dat ik mijn bijdragen ergens teruggevonden heb. Later in het traject heb ik ze opnieuw opgemerkt.

tabel II-16 *reacties op de uitspraak: "De tijd die ik heb gestoken in het wereldcafé was nuttig besteed."*

	aantal	procent	procent (geldig)
helemaal mee eens	3	8,1	16,7
mee eens	10	27,0	55,6
niet eens, niet oneens	3	8,1	16,7
mee oneens	1	2,7	5,6
helemaal mee oneens	-	-	-
geen mening	1	2,7	5,6
subtotaal (deelnemers wereldcafé)	18	48,6	100,0
niet van toepassing	19	51,4	
totaal	37	100,0	

toelichtingen nut tijdsbesteding op 19 oktober

helemaal mee eens	Nu hebben we inzicht in de visie en kunnen dus tijdig onze eigen op feiten gebaseerde mening ventileren.
mee eens	Heb mijn zorgen kunnen uiten.
mee eens	Ik vond het vooral nuttig om met gelijkgestemden van gedachte te wisselen met de gemeente. Er leeft veel onvrede over de manier hoe de gemeente communiceert over bepaalde onderwerpen. Voorbeeld is het éénrichtingsverkeer op de Duitslandlaan. Hier zijn heel veel bezwaren door de bewoners geuit en ook suggesties, maar in eerste instantie leek het er op dat de gemeente lak had aan deze suggesties. Later blijkt dat er toch iets mee gedaan gaan worden, maar de onvrede blijft. Vooral ook omdat wij als bewoners geen zicht hebben op hoe deze suggesties verwerkt worden. Als voorbeeld: er is in juni tijdens een evenement gekeken naar de verkeersintensiteit in het Stadshart. De bewoners vragen zich af welk evenement dat is geweest. Want er was geen evenement in juni 2022, behoudens 29 juni - Veteranendag.

tabel II-17 *mening over het aantal deelnemers aan de themabijeenkomst in De Kapelaan (op 9 november)*

	aantal	procent	procent (geldig)
te weinig	3	8,1	25,0
voldoende	9	24,3	75,0
te veel	-	-	-
geen mening / weet ik niet meer	-	-	-
subtotaal (deelnemers themabijeenkomst)	12	32,4	100,0
niet van toepassing	25	67,6	
totaal	37	100,0	

toelichtingen bij de mening over het aantal deelnemers op 9 november

te weinig	Als ik schat hoeveel mogelijke deelnemers er in het betreffende deelgebied wonen, vind ik de opkomst nogal laag.
voldoende	Genoeg om een zinvolle discussie te voeren
voldoende	Had misschien nog net iets meer mogen zijn.

tabel II-18 reacties op de uitspraak: "Ik voelde me tijdens de themabijeenkomst gehoord door de gemeente"

	aantal	procent	procent (geldig)
helemaal mee eens	1	2,7	8,3
mee eens	4	10,8	33,3
niet eens, niet oneens	6	16,2	50,0
mee oneens	-	-	-
helemaal mee oneens	-	-	-
geen mening	-	-	-
niet geantwoord	1	2,7	8,3
subtotaal (deelnemers themabijeenkomst)	12	32,4	100,0
niet van toepassing	25	67,6	
totaal	37	100,0	

toelichtingen bij de uitspraak over wel of niet gehoord worden (op 9 november)

niet eens, niet oneens	Was puur weer een informatieve avond en inventarisatie van opmerkingen.
niet eens, niet oneens	Zie antwoord bij: Ik voelde me in het wereldcafé gehoord door de gemeente.

tabel II-19 reacties op de uitspraak: "De tijd die ik heb gestoken in de themabijeenkomst was nuttig besteed."

	aantal	procent	procent (geldig)
helemaal mee eens	2	5,4	16,7
mee eens	7	18,9	58,3
niet eens, niet oneens	2	5,4	16,7
mee oneens	-	-	-
helemaal mee oneens	-	-	-
geen mening	-	-	-
niet geantwoord	1	2,7	8,3
subtotaal (deelnemers themabijeenkomst)	12	32,4	100,0
niet van toepassing	25	67,6	
totaal	37	100,0	

toelichtingen nut tijdsbesteding op 9 november

mee eens	Ik had de indruk dat er wel geluisterd werd.
----------	--

tabel II-20 mening over het aantal deelnemers aan de slotbijeenkomst in lunchroom Bij Daan (op 23 november)

	aantal	procent	procent (geldig)
te weinig	2	5,4	12,5
voldoende	11	29,7	68,8
te veel	-	-	-
geen mening / weet ik niet meer	2	5,4	12,5
niet geantwoord	1	2,7	6,3
subtotaal (deelnemers slotbijeenkomst)	16	43,2	100,0
niet van toepassing	21	56,8	
totaal	37	100,0	

toelichtingen bij de mening over het aantal deelnemers op 23 november

te weinig	Dit had zeker wel meer mogen zijn. Het was tenslotte in principe de laatste mogelijkheid om persoonlijk je stem te laten horen.
voldoende	Goed bezet en een grappige plek.

tabel II-21 *reacties op de uitspraak: "Ik voelde me tijdens de slotbijeenkomst gehoord door de gemeente"*

	aantal	procent	procent (geldig)
helemaal mee eens	1	2,7	6,3
mee eens	7	18,9	43,8
niet eens, niet oneens	5	13,5	31,3
mee oneens	-	-	-
helemaal mee oneens	-	-	-
geen mening	2	5,4	12,5
niet geantwoord	1	2,7	6,3
subtotaal (deelnemers slotbijeenkomst)	16	43,2	100,0
niet van toepassing	21	56,8	
totaal	37	100,0	

toelichtingen bij de uitspraak over wel of niet gehoord worden (op 23 november)

mee eens	Er werd verslaglegging gedaan.
mee eens	Goed opgezette avond met goede begeleiding.
niet eens, niet oneens	Ik vond het een beetje een rare afsluiting van het project. Hier hadden de bewoners een andere voorstelling van dan de gemeente. Duidelijk werd dat de gemeente de indeling van de avond op de schop had gegooid zonder dat dit vooraf gecommuniceerd werd. Wij, als bewoners, waren hierdoor verrast en sommigen waren zelfs verbolgen hierover. Verder: de toezeggingen die de gemeente die avond heeft gedaan, zijn ze nagekomen. Hoe de uitwerking hiervan is en of er daadwerkelijk iets gedaan wordt met de opmerkingen, adviezen en suggesties van de bewoners, is afwachten.

tabel II-22 *reacties op de uitspraak: "De tijd die ik heb gestoken in de slotbijeenkomst was nuttig besteed."*

	aantal	procent	procent (geldig)
helemaal mee eens	3	8,1	18,8
mee eens	9	24,3	56,3
niet eens, niet oneens	2	5,4	12,5
mee oneens	-	-	-
helemaal mee oneens	1	2,7	6,3
geen mening	-	-	-
niet geantwoord	1	2,7	6,3
subtotaal (deelnemers slotbijeenkomst)	16	43,2	100,0
niet van toepassing	21	56,8	
totaal	37	100,0	

toelichtingen nut tijdsbesteding op 23 november

helemaal mee eens	Ik heb mijn zorgen kunnen uiten en het werd genoteerd.
mee eens	Dit laatste moet nog gaan blijken als we de bouwtekeningen mogen ontvangen om er een VAC-advies aan te geven .
mee eens	Ik hoop dat er wat met de informatie die er gegeven is door de aanwezigen wat gedaan wordt.

tabel II-23 *mening over de timing van het participatietraject (te vroeg / goed / te laat?)*

	aantal	procent
te vroeg: ik reageer liever op een meer concreet voorstel	7	18,9
precies goed: ik wilde graag meedenken in dit vroege stadium	15	40,5
te laat: ik had liever nog eerder betrokken willen worden	9	24,3
anders *	2	5,4
niet geantwoord	4	10,8
totaal	37	100,0

anders, namelijk:

Ik weet vanuit de flat dat er al eerder is meegepraat en dat heeft niet zoveel succes gehad. Voor mij persoonlijk maakt het niet zoveel uit.

toelichtingen bij de meningen over de timing van het participatietraject

te vroeg	Liever meer concrete informatie.
precies goed	Betreft de nieuw bouw op Luxemburglaan (ABN-kantoor). Mag in geen geval de huidige bewoners van het Noordwaarts duperen.
precies goed	De timing was goed.
precies goed	Er lag in principe nog niets vast.
precies goed	Het is prettig om vast te weten welke kant het op gaat in mijn woonomgeving.
precies goed	Ik hoop dat er alsnog wat met onze voorstellen gedaan wordt, met name die van de verkeersmaatregelen en de nieuwbouw van het ABN Amro-gebouw.
precies goed	Ik vond het prettig dat er goed gecommuniceerd werd.
te laat	De hoogte, wat een zeer gevoelig punt is, stond al vast. Er werd verwezen naar besluiten uit de visie 2040, maar in dat proces is geen inspraak geweest over bouwhoogtes op een manier zoals nu wel inspraak in dit participatie traject is opgezet.
te laat	De zogeheten kavelpaspoorten stonden al vast, hoewel dat in een later stadium iets minder rigide werd gehanteerd.
te laat	Het is te laat om als burger in te stappen zoals nu, na het vastleggen van versnellingsnota, kavelpaspoorten en visie binnenstad. Niet om eerder tegen te kunnen stemmen, maar juist om eerder kennis, ervaring, betrokkenheid en zorg om het heden en de toekomst van een efficiënt, harmonieus, gewild Stadshart, met voldoende ruimte voor wonen, winkels, aan- en afvoer, parkeren, massa en individu, actie en rust, en niet te vergeten: lucht, zon, groen, water, koelte, luwte, ruimte. Betrek de burger, luister, leg uit, beslis samen en koop daarmee zijn interesse, inbreng en begrip, en zelfs zijn verdediging naar medeburgers. En kom aldus tot een door en voor allen aanvaardbaar compromis i.p.v. een voorgegoten visie alsnog een participatiesaus te geven, maar de kaders niet (meer) te (willen) veranderen. Het lijkt nu of Rijk (minister De Jonge voorop), provincies en gemeenten steeds meer van participatie af willen om maar op tijd bouwdoelstellingen te halen, zonder zich af te vragen of die bouw wel zo gewild en toekomstbestendig is. Verkocht en verhuurd wordt het allemaal wel vanwege de huidige tekorten, maar is het over 10-20 jaar nog zo interessant als de bevolking afneemt, de Randstad langzaam het grondwater tot de enkels reikt en de jongeren met gezinnen - de aanjagers van de lokale economie - wegtrekken uit die "ingebreide" stedelijke drukte??
te laat	Voortdurend kwamen de kaders van de Kavelpaspoorten bovendrijven. Deze kaders zijn zonder participatie vastgesteld. In het gehele daaropvolgende participatieproces kon aan deze kaders niet meer getornd worden. Daarom heb ik het gevoel dat het participatieproces voor een groot deel zinloos was.
te laat	Zit te twijfelen tussen precies goed en te laat. Ik heb gekozen voor te laat. De reden is dat je in dit stadium niet veel meer kunt wijzigen. Beter is als de gemeente tijdens de ontwerpfase de bewoners er al bij betrekt. Rekening houdend met het feit dat niet alle suggesties kunnen worden verwezenlijkt, maar de buurt zal zich beter begrepen voelen dan als ze overvallen worden met de plannen die de gemeente presenteert en waar niets meer aan veranderd kan worden, zie Cadenza II.

tabel II-24 rapportcijfer voor het participatietraject

	aantal	procent
1 - zeer laag	2	5,4
2	-	-
3	-	-
4	2	5,4
5	2	5,4
6	5	13,5
7	12	32,4
8	6	16,2
9	3	8,1
10 - zeer hoog	-	-
niet van toepassing / geen oordeel	1	2,7
niet geantwoord	4	10,8
totaal	37	100,0
gemiddeld: 6,5		

toelichtingen op het rapportcijfer; verdere suggesties

cijfer	toelichting op het rapportcijfer	verdere suggesties
1		<p>Wees duidelijk over wat er van de bewoners wordt verwacht.</p> <p>Waar mogen we over mee praten.</p> <p>Wij als bewoners voelen ons niet gehoord.</p> <p>Jullie hebben alles al beslist dit allemaal omdat de gemeenteraad wil dat jullie dit doen.</p> <p>Gemeente denkt niet aan wat het voor ons is: overlast, vuilstof, wind, parkeeroverlast.</p> <p>Ga beginnen bij de entree van Zoetermeer.</p>
4	<p>In ons specifieke geval (VVE Noordwaarts) van de nieuwbouw om de hoek (Lux 1-15) zijn we na alle 'inbreng' nog geen meter (opzij of omlaag) opgeschoten.</p> <p>Met de ontwikkelaar van Lux 1-15 zijn we het - ondanks de 9 m afstand van ons gebouw - grotendeels eens over hoe de nieuwbouw aan de Luxemburglaan er - met voldoende bouwvolume, dus rendement - uit zou kunnen zien, zonder dat het "licht uitgaat" aan het Noordwaarts. Van de gemeentevertegenwoordigers (tot en met de wethouder toe) kregen we in de participatie-gesprekken te horen dat als wij het eens werden met de ontwikkelaar, (n.l. vóór onze panoramaramen zo laag mogelijk bouwen en op de hoek (oude ABN) de nieuwbouw in piramidevorm optrekken tot zelfs boven de 40 meter) de gemeente terug naar de raad zou gaan om de max 40 meter als grens in de visie binnenstad (was trouwens + 70m in het kavelpaspoort) weer ter discussie te stellen.</p> <p>Wat verbaast mij (niet?): tijdens het laatste gesprek met de vertegenwoordigers van de gemeente: zij willen <i>niet</i> terug naar de raad want 40 meter is zo'n mooi gezicht vanaf de Europaweg?? Waarom? Lux 70 is hoger en het "CRI" gebouw aan de andere kant is maar 20 meter hoog?? En het was toch ooit 70 meter?? En we willen toch openingen van buitenaf zien naar het Stadshart?? Geen discussie meer mogelijk, de "specialisten" op het Stadhuis hebben dit vastgelegd, wat betekent dat we straks vanuit ons gebouw tot de 14e/15e verdieping geen uitzicht meer hebben aan de Noordkant, dus <i>alle</i> panoramaramen - nu met uitzicht tot IJmuiden - kijken straks op het bord van de burens 9 meter verderop. Om over wind, (gebrek aan) zon, schaduw, warmte, planschade, gevaar en onderhoudsproblemen, etc etc (geen mogelijkheid hoogwerker of kraan meer) nog te zwijgen. Is dit dan participatie?</p>	<p>Neem Participatie nu eens echt serieus, nu is het slechts sierpleister achteraf i.p.v. een fundament vooraf..</p>
5	<p>Zie antwoord op de vorige vraag. Tot de beginpositie (de Kavelpaspoorten) is zonder participatie besloten. Alle daarna volgende stappen in het participatieproces zijn daardoor gereduceerd tot "de bewoners mogen weliswaar meepraten (door de gemeente zelf genoemd voorbeeld waarover de bewoners mogen meedenken: <i>de singel op de Duitslandlaan</i>), maar de grote beslissingen zijn allang genomen (oftewel: <i>die singel komt er, wát de bewoners er ook van vinden</i>)". Daarom overheerst mijn gevoel dat het participatieproces een loos proces geweest is.</p>	<p>Luisteren naar de realistische bezwaren van de bewoners van Deelgebied 3 - Luxemburglaan. Bijvoorbeeld (criterium van de gemeente zelf): "Nieuwe torens mogen geen zichtlijnen blokkeren". Maar wat doet het beoogde bouwblok Luxemburglaan 1? De zichtlijn voor minstens de onderste 6 à 7 verdiepingen van gebouw Het Noordwaarts blokkeren! En waarom? "Omdat dit in het Kavelpaspoort reeds is vastgelegd". Hoe geloofwaardig ben je dan als overheid?</p>
6		<p>De volgende bijeenkomst dat wij als bewoners meer inbreng gaan hebben.</p>
6		<p>Volgens mij was de afspraak dat er bij elke participatiebijeenkomst een onafhankelijke voorzitter aanwezig zou zijn zodat de schijn van beïnvloeding vanuit de gemeente zou worden weggenomen.</p>

cijfer	toelichting op het rapportcijfer	verdere suggesties
6	Goed initiatief, zeker voortzetten, maar met verbeteringen	Het is voor werkende ouders erg lastig om bij activiteiten te zijn die plaatsvinden aan het eind van de middag. Ik had graag bij meerdere sessies aanwezig willen zijn maar het tijdstip maakte dit onmogelijk.
6	Op zich goed dat de gemeente hiermee aan de buurt presenteert wat de plannen zijn, maar het moet wel eerder bekend worden gemaakt. Ook de betrokkenheid van de bewoners moet vergroot worden: m.i. door de bewoners in ieder geval eerder bij de uitbreidingsplannen te betrekken. Ook zou het handig zijn om de diverse adviezen en suggesties met de bewoners te bespreken en indien mogelijk tijdens de uitvoering de bewoners uit te nodigen om het allemaal te bespreken. Ik weet het, het is de eerste keer dat dit op deze manier gebeurt. En fouten worden nu eenmaal gemaakt. Maar ik hoop dat de gemeente van hun fouten leert en deze avonden ook evalueert, zodat bij de volgende bijeenkomsten deze fouten niet meer gemaakt worden.	Graag zie ik de uitnodigingen voor participatie gebiedsvisie van de Denemarkenlaan en de Orfeoschouw t.z.t. verschijnen.
7	Het had waarschijnlijk op een aantal punten nog wel wat beter gekund. Veel staat eigenlijk al vast.	Al gaan overleggen vóór de vaststelling van de gebiedsagenda (of hoe het precies heet).
7	Het was beter dan helemaal geen participatie zoals de plannen in eerste instantie werden gepresenteerd.	Prima pilot, waarbij hopelijk de verbeterpunten worden meegenomen in toekomstige trajecten.
7	Niet te veel bezoekers, dat was goed.	Verder geen suggesties. Toch liever geen woningbouw in de Nederlandlaan.
7	Ondanks de mogelijkheid van een vroegtijdige inbreng blijft een gevoel bestaan dat 'alles al besloten' is	
7	Weet alleen de uitkomst nog niet betreffende de nieuwbouw op het voormalig ABN-kantoor	Blijf ons informeren en vooral vroegtijdig, zodat we niet voor voldongen feiten staan
8		Vooraf bewoners blijven betrekken met dit soort bijeenkomsten
8	De deelnemers hadden soms vragen, die, naar mijn mening, al beter voorbereid konden worden.	De vragen die al eerder zijn gevraagd, om deze ook aan de deelnemers toe te lichten.
8	Het was nieuw en ik kreeg het gevoel dat dit ook voor de gemeente als zodanig een leerprogramma was	Ik vind het een goede formule.
8	Ik hoop dat er ook echt naar de bewoners geluisterd wordt.	
9	Ik heb in de krant moeten vernemen over deze participatietrajecten. Het schijnt dat er ook persoonlijke brieven waren verstuurd en die heb ik niet gehad.	Graag meer bewoners per brief op de hoogte stellen over deze trajecten.
9	knap opgezet en goed begeleid door gemeente-ambtenaren.	Graag ontvangen we meer van dit soort uitnodigingen om in een vroeg stadium betrokken te worden en het liefst ontvangen we de bouwtekeningen in de VO ontwerpfase, om er een VAC-Advies over te geven. Wie we zijn ziet u op onze website www.vaczoetermeer.nl
9	Nee hoor ik vond dat de gemeente enorm zijn best heeft gedaan.	Gewoon doorgaan met het goed informeren van de burgers.

tabel II-25 *wil de respondent zich laten interviewen over het participatietraject?*

	aantal	procent
nee	22	59,5
ja	9	24,3
niet geantwoord	6	16,2
totaal	37	100,0